

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/216/2021
Identifikačné číslo spisu:	6118380260
Dátum vydania rozhodnutia:	29.11.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:6118380260.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu SPP - distribúcia, a. s., so sídlom Mlynské nivy 44/b, 825 11 Bratislava - Ružinov, proti žalovanému S. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. N. Č. XXXXX, I. Y., zastúpenému JUDr. Jaroslavom Kľačekom, advokátom so sídlom v Liptovskom Mikuláši, Štúrova 4330/31, o zaplatenie istiny 14.812,60 eur s prísl., vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 17Csp/14/2019, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 2CoCsp/39/2020 - 290 zo dňa 17. februára 2021, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 2CoCsp/39/2020 - 290 zo dňa 17. februára 2021 z r u š u j e
a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

1. Okresný súd Poprad (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“, „okresný súd“), v poradí prvým rozsudkom č. k. 17Csp/14/2019 - 162 zo dňa 05. apríla 2019 zastavil konanie o zaplatenie sumy 2.628,22 EUR s 5 % p. a. úrokom z omeškania od 30.12.2016 do zaplatenia, uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 12.184,38 EUR s 5 % p. a. úrokom z omeškania od 30.12.2016 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a priznal žalobcovi voči žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 64 %, o výške ktorých rozhodne súd uznesením po právoplatnosti rozsudku.

2. Proti uvedenému rozsudku podal žalovaný odvolanie. Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 6Co/115/2019-201 z 19. februára 2020, ktorým rozsudok okresného súdu, okrem výroku o čiastočnom zastavení konania, zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Odvolací súd poukázal na to, že žiadne z ustanovení zákona o energetike, napriek objektívnemu charakteru zodpovednosti za škodu, nezbavuje žalobcu povinnosti preukázať, že mu vznikla škoda v

dôsledku poškodenia plomby meradla. Pri neoprávnenom odbere plynu určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii (§ 82 ods. 1 písm. d/ zákona o energetike), vzniká žalobcovi podľa § 82 ods. 2 zákona o energetike právo na náhradu skutočne vzniknutej škody, ak vznikla; v danom prípade by táto škoda predstavovala hodnotu zemného plynu, ktorý by žalovaný odobral z distribučnej siete žalobcu a ktorý by nebol v dôsledku zásahu do meradla týmto meradlom zaznamenaný vôbec alebo bol zaznamenaný nesprávne. Poškodenie zabezpečovacej značky meradla neznámou osobou síce znamená neoprávnený odber podľa zákona, podľa názoru odvolacieho súdu automaticky však ešte neznamená, že došlo k demontáži číselníka meradla, a tým k znefunkčneniu meradla s následkom vzniku škody spočívajúcej v nezaznamenanom odbere. Znalec v podanom posudku tiež uviedol, že nezistil poškodenie plomby osadenej v kryte číselníka meradla, či samotného meradla a poškodenie plomby ešte neznamená, že k demontáži číselníka aj skutočne došlo a možnosť z toho vyplývajúca nepostačuje na záver o tom, že týmto meradlom bola žalobcovi škoda skutočne spôsobená.

4. Odvolací súd s poukázaním na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Cob/23/2018 zo dňa 28.februára 2019 a v ňom uvedený odkaz na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo/210/2008 zo dňa 28.októbra 2009 uviedol, že „odberateľ zodpovedá za to, že odoberal plyn meradlom na ktorom bolo porušené zabezpečenie protiprávnym úkonom za predpokladu splnenia ďalších podmienok objektívnej zodpovednosti a to vzniku škody a príčinnej súvislosti medzi existenciou protiprávneho úkonu a škodou.“

5. Podľa názoru odvolacieho súdu je dôkaznou povinnosťou žalobcu ako poškodeného, aby preukázal, že mu vznikla skutočná škoda, a teda, že žalovaný v dôsledku poškodenia plomby meradla odoberal zemný plyn v rozsahu, ktorý nebol týmto meradlom zaznamenaný. Aj pri objektívnom charaktere zodpovednosti za škodu nemožno akceptovať stav, keby len samotné poškodenie zabezpečenia meradla znamenalo vznik nároku na náhradu škody bez náležitého preukázania, že týmto poškodením bola ovplyvnená aj samotná funkčnosť meradla. Objektívna zodpovednosť žalovaného vo vzťahu k neoprávnenému odboru plynu pri poškodení meradla sa však už podľa názoru odvolacieho súdu neprenáša aj do roviny nároku na náhradu skutočnej škody, ktorej vznik musí byť žalobcom vždy preukázaný. Túto škodu nemožno bez ďalšieho nahradiť škodou, určenou v zmysle vyhlášky č. 449/2012 Z. z., ktorej ustanovenia sa použijú len v prípade, ak nemožno skutočne vzniknutú škodu vyčísliť na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, čo v danom prípade (podľa odvolacieho súdu) bolo možné zistením, či meradlo bolo skutočne funkčné. Žalobca pritom v konaní netvrdil, že by žalovaný za odobratý zemný plyn riadne neplatil aj v období zisteného neoprávneného odboru (od 30.04.2016 do 22.11.2016). Je preto spochybnené, či žalobca preukázal, že mu neoprávneným odberom zemného plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii vznikla škoda, čo v konečnom dôsledku znamená, že nebol splnený jeden zo základných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu. Nepostačuje (preto) len na základe preukázania porušenia zabezpečovacieho zariadenia meradla formálne vykonať fiktívny odpočet podľa uvedenej vyhlášky.

Z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie zatiaľ nepochybne nevyplynulo, že by žalobcovi v súvislosti so zisteným porušením pôvodného zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii plynomeru skutočne vznikla škoda v dôsledku neoprávneného odboru a nemožno opomenúť, že splnenie tejto dôkaznej povinnosti v konaní zaťažuje žalobcu ako stranu ktorá žiadanú náhradu uplatňuje. Odvolací súd preto súdu prvej inštancie uložil opätovne vyhodnotiť, či boli v danom prípade naplnené všetky znaky zodpovednosti za škodu, teda existencia protiprávneho úkonu - neoprávneného odboru plynu v príčinnej súvislosti so vznikom škody na ťarchu žalovaného.

II.

6. Okresný súd Poprad v poradí druhým rozsudkom č. k. 17CoP/14/2019 - 244 zo dňa 22. mája 2020 zamietol žalobu a priznal žalovanému voči žalobcovi náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd uznesením po právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na § 82 ods. 1 písm. d/, § 82 ods. 2, § 82 ods. 3 č. 251/2012 Z. z. o energetike. Mal za to, že žalobca preukázal existenciu neoprávneného odboru podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike, keďže zo znaleckého posudku vyplýva, že s najväčšou pravdepodobnosťou, blížiacou sa k istote možno

predpokladať, že pôvodné zabezpečenie meradla odberu plynu proti neoprávnenej manipulácii bolo porušené - odstránené a nahradené inou plombou; v danom prípade neoprávneného odberu plynu ide o objektívnu zodpovednosť.

7. Posudzujúc vec v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu uviedol, že samotné poškodenie plomby meradla automaticky neznamená ovplyvnenie funkčnosti meradla, čo (napriek zistenému odstráneniu plomby osadenej v kryte číselníka meradla a jeho nahradeniu inou plombou) bez ďalšieho neznamená, že by bola ovplyvnená funkčnosť meradla. V tejto súvislosti dal do pozornosti uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 137/2018, podľa ktorého ustanovenia zákona o energetike nezbavujú žalobcu povinnosti preukázať, že mu vznikla skutočná škoda; samotný vznik škody nemožno zamieňať so spôsobom určenia jej výšky.

8. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca nepreukázal vznik škody tým, že poškodením zabezpečenia meradla by meradlo nezaznamenávalo odber plynu vôbec alebo by ho zaznamenávalo nesprávne. Žalobca navyše ani netvrdil, že by žalovaný za odobratý plyn počas celého roka neplatil - napak, žalovaný preukázal, že v roku 2016 riadne uhrádzal preddavky za odber plynu a preukázal aj to, že odber zemného plynu bol každý rok pred rokom 2016 v obdobnom rozsahu. Podľa názoru súdu ide o dôkaz, že výmena plomby nemala vplyv na funkčnosť meradla a odpočet množstva dodaného plynu.

9. Pokiaľ dovolací súd v rozhodnutiach 3Obdo 49/2018 a 3Obdo 49/2018 poukazoval na rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, podľa ktorej „rozhodujúce je samotné porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii plynu na meradle. Pritom je irelevantné, či bolo meradlo funkčné alebo nefunkčné, prípadne, či zaznamenávalo skutočný alebo nižší odber plynu“ súd prvej inštancie poukázal na jeho viazanosť právnym názorom odvolacieho súdu a skonštatoval, že i v prípade objektívnej zodpovednosti za škodu spôsobenú neoprávneným odberom zemného plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d/ zákona o energetike má žalobca, ktorý si uplatňuje nárok na náhradu škody, dôkaznú povinnosť preukázať splnenie všetkých predpokladov nároku na náhradu škody titulom objektívnej zodpovednosti (t.j. bez zložky zavinenia). Nie je v súlade so zásadou spravodlivosti, aby žalobca nemusel preukazovať vznik skutočnej škody a aby vznik škody bol preukázaný (iba) samotnou skutočnosťou, že odberateľ plynu v rozhodnom období odoberal plyn prostredníctvom meradla s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii. Nie každý druh poškodenia meradla má vplyv na funkčnosť meradla. Logicky sa môžu vyskytovať rôzne poškodenia meradla a skutočne aj také (napr. škrabanec na plombe), ktoré vôbec neovplyvňujú ani nie sú spôsobilé ovplyvniť funkčnosť meradla.

10. Pokiaľ žalobca poukazoval (bod 42 rozsudku súdu prvej inštancie) tiež na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obdo/32/2018 z 29.11.2018, dovolací súd síce konštatoval, že „v konaní bolo jednoznačne preukázané, že došlo k manipulácii so zabezpečovacím zariadením plynomeru; vec prejednávaná je prípadom t.j. protiprávnym úkonom bol odber plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti manipulácii, t. j. je nesporné, že po porušení plomby bol plyn odoberaný. Škodou, ktorú je prevádzkovateľ distribučnej siete oprávnený vymáhať, je škoda skutočná, t. j. spočívajúca v odstránení protizákonného stavu (oprava poškodenej plomby a súvisiace náklady), hodnota neoprávnene odobratého množstva zemného plynu, ako aj v nákladoch, ktoré žalobca musí v súvislosti s neoprávneným odberom plynu vynaložiť, a ktoré by mu nevznikli, ak by k neoprávnenému odberu plynu nedošlo. V prípade odberu plynu meradlom, na ktorom je porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, vzniká žalobcovi ako prevádzkovateľovi distribučnej siete škoda, keďže dochádza k zmenšeniu jeho majetku o hodnotu odobratého množstva zemného plynu žalovaným.“, súd prvej inštancie však v bode 43. odôvodnenia poukázal na to, že žalobca nepreukázal, že by došlo k zmenšeniu jeho majetku (neoprávneným odberom plynu), keď nepreukázal, žeby poškodenie meradla malo vplyv na odpočet množstva dodaného plynu.

III.

11. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol odvolaním žalobca. Nenamietol nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP) v tom, že „škoda mohla žalobcovi vzniknúť len

v prípade, ak by žalovaný odobral z distribučnej siete žalobcu plyn, ktorý by nebol zaznamenaný daným meradlom alebo by bol zaznamenaný nesprávne“. Také posúdenie považoval za rozporné s už ustálenou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR.

12. Žalobca v odvolaní poukázal na to, že zákonodarca v zákone o energetike ako neoprávnený odber klasifikoval jednak odber, pri ktorom došlo v dôsledku zásahu odberateľa k tomu, že meradlo nesprávne zaznamenáva alebo nezaznamenáva odber (§ 82 ods. 1 písm. c/). Na druhej strane však za neoprávnený odber označuje aj odber, ku ktorému dochádza meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii (§ 82 ods. 1 písm. d/), v ktorom prípade nie je potrebné preukazovať, či meradlo nezaznamenávalo alebo nesprávne zaznamenávalo spotrebu plynu, keďže škoda vzniká žalobcovi tým, že odberateľ v rozhodnom období odobral plyn prostredníctvom meradla s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii.

13. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, a to rozhodnutie sp. zn. 3Obdo 51/2017 z 22.marca 2018, v zmysle ktorého: ... za protiprávny úkon ako jeden z predpokladov zodpovednosti za škodu zákon (§ 82 ods. 1 písm. d/) považuje neoprávnený odber plynu, ktorý bol meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii... Pritom je irelevantné, či bolo meradlo funkčné alebo nefunkčné, prípadne či zaznamenávalo skutočný alebo nižší odber plynu, ktoré sú spolu so zavineným konaním odberateľa plynu podstatné pre naplnenie skutkovej podstaty neoprávneného odberu plynu podľa § 82 ods. 1 písm. c/ zákona o energetike, podľa ktorej si však žalobca neuplatnil svoj nárok.,

14. Poukázal tiež na rozhodnutie sp. zn. 5Obdo 32/2018 :

- „... Škoda, ktorú je prevádzkovateľ distribučnej siete oprávnený vymáhať, spočíva v odstránení protizákonného stavu (oprava poškodeného plomby a súvisiace náklady, hodnote neoprávnene odobratého množstva zemného plynu, ako aj v nákladoch, ktoré žalobca musí v súvislosti s neoprávneným odberom plynu vynaložiť a ktoré by mu nevznikli, ak by k neoprávnenému odberu plynu nedošlo;
- V prípade odberu plynu meradlom, na ktorom je porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, vzniká žalobcovi ako prevádzkovateľovi distribučnej siete škoda, keďže dochádza k zmenšeniu jeho majetku o hodnotu odobratého množstva zemného plynu žalovaným;
- Pre určenie skutočne spôsobenej škody v zmysle množstva odobratého plynu by prevádzkovateľ distribučnej siete, z ktorej bol plyn neoprávnene odobratý, musel poznať presné množstvo takto odobratého plynu;
- Na určenie množstva odobratého plynu nie je možné použiť údaj z meradla, na ktorom bola porušená plomba (overovacia/zabezpečovacia značka);
- Objektívnym a spoľahlivým podkladom, na základe ktorého by bolo možné zistiť odberateľom spotrebované množstvo plynu počas rozhodného obdobia nemôže byť ani údaj o spotrebe na odbernom mieste za predchádzajúce obdobie, keďže toto neznamená automaticky rovnaký odber za obdobie zisťované;
- V prípade odberu plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii je potrebné výšku škody určiť spôsobom ustanoveným zákonom, a to za použitia na to vypracovaného podzákonného predpisu, ktorý zároveň zohľadňuje existenciu konkrétnych spotrebičov nachádzajúcich sa v nehnuteľnosti, v ktorej k odberu plynu dochádzalo a ich skutočnú spotrebu.

15. Žalobca napokon poukázal aj na rozhodnutie sp. zn. 3Obdo/49/2018 z 13.júna 2019, v ktorom najvyšší súd dôvodil, že „Ani pri neoprávnenom odbere plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, nemôže množstvo skutočne odobratého plynu a výšku skutočne vzniknutej škody určiť znalec v znaleckom posudku“.

16. Právny názor, týkajúci sa vzniku škody, resp. nemožnosti zistenia výšky skutočne spôsobenej škody a nutnosti aplikácie príslušnej vykonávacej vyhlášky reflektuje aj rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3Obdo/49/2019 z 26.septembra 2019 a 5Obdo/76/2019 zo 14.mája 2020.

17. Skutočnosť, že v rozhodnom období došlo k neoprávnenému odberu, nebola v konaní sporná. Vzhľadom na uvedenú argumentáciu mal žalobca za to, že preukázal splnenie všetkých predpokladov zodpovednosti za škodu, a to:

- protiprávny úkon (porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii)
- vznik škody (to, že žalovaný odoberal plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, nebolo sporné a o odobraté množstvo plynu sa zmenil majetok žalobcu) a
- príčinú súvislosť medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody (pokiaľ by nedošlo k porušeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii, nebol by odber kvalifikovaný ako neoprávnený odber a žalobcovi by žiadna škoda nevznikla).

IV.

18. Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 2CoCsp/39/2020 - 290 zo dňa 17. februára 2021 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanému priznal vo vzťahu k žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. V celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými zisteniami súdu prvej inštancie ako i s jeho právnym posúdením veci.

19. Odvolací súd konštatoval, že je to žalovaný, ktorý zodpovedá za to, že odoberal zemný plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. V tejto súvislosti však nemožno opomenúť, že ide o odberateľa zemného plynu, ktorý má objektívne zodpovedať za plynomer, ktorý podľa zákona o energetike však musí byť umiestnený na verejne prístupnom mieste a ku ktorému majú prístup aj iné subjekty. Bez ďalšieho nemožno od žalovaného v takejto situácii spravodlivo požadovať, aby v záujme predídienia zodpovednosti za škodu pravidelne kontroloval, či plynomer vo vlastníctve žalobcu nie je poškodený a takto koncipované povinnosti neúmerne zaťažujú odberateľa plynu, ktorý je tak v nerovnovážnom postavení voči prevádzkovateľovi distribučnej siete.

20. Poukázal tiež na to, že už v predchádzajúcom štádiu konania bolo konštatované, že žiadne z ustanovení zákona o energetike, aj napriek objektívnemu charakteru zodpovednosti za škodu, nezbavuje žalobcu povinnosti preukázať, že mu vznikla škoda v dôsledku poškodenia plomby meradla; ust. § 82 ods. 2 zákona o energetike predpokladá, že pri neoprávnenom odbere plynu určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, vzniká žalobcovi právo na náhradu skutočne vzniknutej škody, ak vznikla. Skutočnou škodou sa pritom rozumie majetková ujma vyjadriteľná v peniazoch, ktorá znamená zmenšenie majetkového stavu žalobcu oproti majetkovému stavu pred škodnou udalosťou a ušlý zisk predstavuje ten zisk, ktorý by žalobca dosiahol, ak by nenastala škodová udalosť.

21. V ods. 14 odôvodnenia odvolací súd konštatoval, že v danom prípade by táto škoda predstavovala hodnotu zemného plynu, ktorú by žalovaný odoberal z distribučnej siete žalobcu a ktorý by nebol v dôsledku zásahu do meradla týmto meradlom zaznamenaný vôbec, resp. bol zaznamenaný nesprávne. Poškodenie zabezpečovacej značky meradla neznámou osobou síce znamená neoprávnený odber podľa predpokladov zákona o energetike, automaticky však ešte neznamená, že došlo k demontáži číselníka meradla, a tým k jeho znefunkčneniu s následkom vzniku škody spočívajúcej v nezaznamenanom odbere plynu. Je potrebné zdôrazniť, že znalec v podanom posudku tiež uviedol, že nezistil poškodenie plomby osadenej v kryte číselníka meradla, či samotného meradla a poškodenie plomby ešte neznamená, že k demontáži číselníka aj skutočne došlo a možnosť z toho vyplývajúca, ako to správne zdôraznil aj prvoinštančný súd, nepostačuje na záver o tom, že týmto meradlom bola žalobcovi skutočne škoda aj spôsobená.

22. Bolo preto (ods. 15 odôvodnenia) dôkaznou povinnosťou žalobcu ako poškodeného, aby preukázal, že mu vznikla skutočná škoda, a teda, že žalovaný v dôsledku poškodenia plomby meradla odoberal zemný plyn v rozsahu, ktorý nebol týmto meradlom zaznamenaný. Aj pri objektívnom charaktere zodpovednosti za škodu nemožno akceptovať stav, keby len samotné poškodenie zabezpečenia meradla znamenalo vznik nároku na náhradu škody bez náležitého preukázania, že týmto poškodením bola ovplyvnená aj samotná funkčnosť meradla (do pozornosti rozsudok KS Prešov sp. zn. 6Cob/23/2018,

rozsudok KS Prešov sp. zn. 4Cob/52/2013). Objektívna zodpovednosť žalovaného vo vzťahu k neoprávnenému odberu plynu pri poškodení meradla sa však už neprenáša aj do roviny nároku na náhradu skutočnej škody, ktorej vznik musí byť žalobcom vždy preukázaný.

23. Odvolací súd v ods.16. odôvodnenia zdôraznil, že túto škodu nemožno bez ďalšieho nahradiť škodou určenou v zmysle citovanej vyhlášky, ktorej ustanovenia sa použijú len v prípade, ak nemožno skutočne vzniknutú škodu vyčísliť na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, čo v danom prípade bolo možné zistením, či meradlo v prevádzke žalovaného bolo skutočne funkčné. Žalobca netvrdil, že by žalovaný za odobratý zemný plyn riadne neplatil aj v období zisteného neoprávneného odberu, resp. že by poškodenie meradla malo vplyv na odpočet reálneho množstva dodaného plynu do prevádzky žalovaného. Na základe týchto okolností súd prvej inštancie správne vec uzavrel poukazom na to, že žalobca nepreukázal, že mu neoprávneným odberom zemného plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii vznikla škoda, v dôsledku čoho nebol v danom prípade splnený jeden zo základných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu. Nepostačuje len na základe preukázania porušenia zabezpečovacieho zariadenia meradla formálne vykonať fiktívny odpočet podľa citovanej vyhlášky (do pozornosti rozsudok KS Prešov sp. zn. 6Cob/23/2018).

V.

24. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) podľa § 421 ods. 1 písm. a/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). V dovolaní uviedol, že odvolací súd sa napádaným rozhodnutím odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, keď sa stotožnil s právnym posúdením súdu prvej inštancie, ktorý žalobcovi nepriznal ním uplatňovaný nárok na náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu a s poukazom na skutočnosť, že žalobca v konaní nepreukázal, že meradlo na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, zároveň nebolo funkčné a teda, že zaznamenávalo spotrebu plynu nesprávne alebo vôbec. Dovolateľ ďalej poukázal na právne posúdenie odvolacieho súdu (bod 14 až 16 napádaného rozhodnutia), v prípade, ktorý bol predmetom posudzovania, by podľa odvolacieho súdu škoda predstavovala hodnotu zemného plynu, ktorú by žalovaný odoberal z distribučnej siete žalobcu, a ktorý by nebol v dôsledku zásahu do meradla týmto meradlom zaznamenaný vôbec, resp. bol zaznamenaný nesprávne. Podľa odvolacieho súdu porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii s meradlom ešte neznamená, že došlo k znefunkčneniu meradla a následkom vzniku škody spočívajúcej v nezaznamenanom odbere. Malo byť povinnosťou žalobcu v konaní preukázať, že žalovaný v dôsledku poškodenia plomby meradla odoberal zemný plyn v rozsahu, ktorý nebol týmto meradlom zaznamenaný a zistiť skutočnú škodu malo byť možné zistením, či meradlo v prevádzke žalovaného bolo skutočne funkčné. Uvedené právne posúdenie podľa dovolateľa odporuje už ustálenej rozhodovacej praxi najvyššieho súdu, ktorá je vyjadrená napr. v rozhodnutiach: 1Cdo/107/2008, 4Cdo/30/2009, 3Obdo/51/2017, 3Obdo/49/2018, 2Obdo/33/2018, 3Obdo/32/2018, 5Obdo/76/2019, 4Cdo/181/2020. Z ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu podľa dovolateľa vyplýva, že za odber plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii (§ 82 ods. 1 písm. d/ zákona č. 251/2012 Z. z.) zodpovedá odberateľ, ktorý plyn cez takéto meradlo odoberal, pričom sa neskúma, či meradlo zaznamenávalo spotrebu správne alebo ju nezaznamenávalo vôbec, výšku skutočne spôsobenej škody nie je možné v takomto prípade neoprávneného odberu plynu zistiť a je tak namieste aplikácia ustanovení príslušnej vyhlášky. Z uvedeného dôvodu dovolateľ žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie a zároveň priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania, a zároveň aby zrušil rozhodnutie okresného súdu č. k. 17Csp/14/2019-303 z 31. marca 2021 (týkajúce sa trov konania), priamo súvisiaceho s napádaným rozhodnutím, ktorého existencia by po zrušení napádaného rozhodnutia strácala zmysel a odporovala princípu právnej istoty.

VI.

25. Vo vyjadrení k dovolaniu žalovaný uviedol, že sa nestotožňuje s dôvodmi dovolania a v plnom rozsahu akceptuje rozhodnutia okresného a krajského súdu, preto navrhol, aby odvolací súd dovolanie žalobcu zamietol ako nie dôvodné a priznal žalovanému trovy dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

VII.

26. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana s právnickým vzdelaním (§ 429 ods. 1 a 2 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolaniu je potrebné vyhovieť.

27. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP. V danom prípade je v dovolaní uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 421 CSP.

28. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod. V dôsledku tejto viazanosti neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

29. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

30. Výpočet dôvodov uvedených v § 421 ods. 1 CSP je taxatívny. Všetky dôvody prípustnosti dovolania, ktoré sú vymenované v tomto ustanovení, sa vzťahujú na právnu otázku, ktorej vyriešenie viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu.

31. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 1, 2 CSP).

32. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a) CSP je charakteristický odklon jej riešenia, zvoleného odvolacím súdom, od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Ide o situáciu, v ktorej dovolací súd už určitú právnu otázku vyriešil, rozhodovanie jeho senátov sa ustálilo na zvolenom riešení tejto otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Najvyšší súd k tomu v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/6/2017 (podobne napr. v rozhodnutiach sp. zn. 2Cdo/203/2016, 3Cdo/235/2016, 4Cdo/95/2017 a 7Cdo/140/2017) uviedol, že „v dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) CSP by mal dovolateľ: a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b) vysvetliť (a označením konkrétneho stanoviska, judikátu alebo rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, c) uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená“.

Relevantná právna úprava:

Podľa § 82 ods. 1 písm. c) ZoE neoprávneným odberom plynu je odber bez určeného meradla alebo s určeným meradlom, ktoré v dôsledku neoprávneného zásahu odberateľa nezaznamenáva alebo nesprávne zaznamenáva odber plynu.

Podľa § 82 ods. 1 písm. d) ZoE neoprávneným odberom plynu je odber meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, alebo určeným meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom siete.

Podľa § 82 ods. 2 ZoE odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, je povinný uhradiť dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete, prevádzkovateľovi zásobníka skutočne vzniknutú škodu, ak vznikla. Odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, je povinný uhradiť spolu so škodou aj ušlý zisk dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete.

Podľa § 82 ods. 3 ZoE ak nemožno vyčísliť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, použije sa spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným podľa § 95 ods. 1 písm. l).

33. Dovolateľ nevymedzil namietanú právnu otázku spôsobom vyžadovaným v ustanovení § 432 CSP. V dovolaní namietal nesprávny právny záver odvolacieho súdu, že „porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii s meradlom ešte neznamená, že došlo k znefunkčneniu meradla a následkom vzniku škody spočívajúcej v nezaznamenanom odbere. Malo byť povinnosťou žalobcu v konaní preukázať, že žalovaný v dôsledku poškodenia plomby meradla odoberal zemný plyn v rozsahu, ktorý nebol týmto meradlom zaznamenaný a zistiť skutočnú škodu malo byť možné zistením, či meradlo v prevádzke žalovaného bolo skutočne funkčné“. Z obsahu dovolania dovolací súd v súlade s judikatúrou Ústavného súdu SR vyabstrahoval právnu otázku, od vyriešenia ktorej malo podľa dovolateľa závisieť rozhodnutie odvolacieho súdu takto :

„Či v prípade objektívnej zodpovednosti za škodu z dôvodu neoprávneného odberu plynu v zmysle § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike je pre určenie výšky škody podľa § 82 ods. 2 a 3 zákona o energetike

- bez ďalšieho rozhodujúce porušenie zabezpečenia (plomby) proti neoprávnenej manipulácii na meradle plynu
alebo

- rozhodujúce je to, či predmetné meradlo bolo funkčné a či zaznamenávalo skutočný alebo nižší objem odoberaného plynu.“

34. V danom prípade zo spisu vyplýva, že žalovaný odoberal plyn ako fyzická osoba - podnikateľ, medzi sporovými stranami išlo o obchodno-právny vzťah.

35. Problematikou zodpovednosti za škodu spôsobenú neoprávneným odberom, upravenej v § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike a zistenia výšky škody v zmysle § 82 ods. 2 a 3 ZoE sa Najvyšší súd Slovenskej republiky zaoberal vo viacerých rozhodnutiach.

36. V uznesení sp. zn. 4Obdo/39/2022 zo dňa 23. augusta 2023 dovolací súd zhrnul doterajšiu judikatúru najvyššieho súdu a uviedol:

Najvyšší súd ako súd dovolací v uznesení sp. zn. 3Obdo/51/2017 z 22. marca 2018 výslovne zdefinoval predpoklady zodpovednosti odberateľa plynu spôsobenú neoprávneným odberom plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d/ zákona o energetike. Zdôraznil výslovne, že táto zodpovednosť je objektívna a je daná vždy, keď odberateľ odoberal plyn, ktorý bol meraný meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bez ohľadu na zavinenie odberateľa plynu. Dovolací súd v predmetnom uznesení konštatoval, že „V prípade žaloby o náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu je povinnosťou súdov dôsledne vychádzať z toho, podľa akej skutkovej podstaty uvedenej v ustanovení § 82 ods. 1 zákona o energetike si žalobca uplatnil nárok na náhradu škody. V rozhodovanej veci si žalobca uplatnil nárok na náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d/ zákona o energetike. Vychádzajúc z citovanej ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu (sp. zn. 1Cdo/107/2008 a sp. zn. 4Cdo/30/2009, pozn.) dovolací súd konštatuje, že podľa uvedeného zákonného ustanovenia je odberateľ plynu zodpovedný za neoprávnený odber plynu, ktorý bol meraný

určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bez ohľadu na zavinenie odberateľa plynu. Zodpovednosť odberateľa plynu za neoprávnený odber plynu je objektívna a je daná vtedy, ak v rozhodnom období odberal plyn, ktorý bol meraný meradlom s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii. Ak je v konaní preukázané, že odberateľ v rozhodnom období odberal plyn meradlom s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii (t. j. dopustil sa neoprávneného odberu plynu), vznikla mu v súlade s § 82 ods. 2 zákona o energetike povinnosť nahradiť dodávateľovi plynu vzniknutú škodu, vrátane ušlého zisku. Za splnenia týchto predpokladov nemožno skonštatovať, že žalobca v konaní nepreukázal splnenie žiadneho z predpokladov zodpovednosti za škodu. Uvedené znamená, že za protiprávny úkon ako jeden z predpokladov zodpovednosti za škodu zákon (v § 82 ods. 1 písm. d/ zákona o energetike) považuje neoprávnený odber plynu, ktorý bol meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. V takom prípade je rozhodujúce porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii plynu na meradle. Pritom je irelevantné, či bolo meradlo funkčné alebo nefunkčné, prípadne, či zaznamenávalo skutočný alebo nižší odber plynu, ktoré (skutočnosti) sú spolu so zavineným konaním odberateľa plynu podstatné pre naplnenie skutkovej podstaty neoprávneného odberu plynu podľa § 82 ods. 1 písm. c/ zákona o energetike, podľa ktorej si však žalobca v rozhodovanej veci neuplatnil svoj nárok. Dovolací súd zároveň v tejto súvislosti poukázal na to, že druhým predpokladom zodpovednosti za škodu (vznikom škody), ktorý pristupuje k neoprávnenému odberu plynu ako k protiprávnemu úkonu, je skutočnosť, že odberateľ plynu v rozhodnom období odberal plyn prostredníctvom meradla s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii. Tretím predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu je potom príčinná súvislosť medzi neoprávneným odberom plynu definovaným zákonom o energetike a vznikom škody.“

V ďalšom uznesení sp. zn. 5Obdo/32/2018 z 13. júna 2019 dovolací súd skonštatoval, že „Škodou, ktorú je prevádzkovateľ distribučnej siete oprávnený vymáhať, je škoda skutočná, t. j. spočívajúca v odstránení protizákonného stavu (oprava poškodennej plomby a súvisiace náklady), hodnota neoprávnene odobratého množstva zemného plynu, ako aj v nákladoch, ktoré žalobca musí v súvislosti s neoprávneným odberom plynu vynaložiť a ktoré by mu nevznikli, ak by k neoprávnenému odberu plynu nedošlo. Nejde teda výlučne o hodnotu odobratého plynu, ako nesprávne uzavreli súdy nižšej inštancie, navyše, hodnota takto odobratého plynu nemôže zodpovedať pôvodnej zmluvnej cene s poskytovateľom prístupu k distribučnej sieti, ktorý však v relevantnom období nemohol plyn podľa zmluvy žalovanému dodávať. V prípade odberu plynu meradlom, na ktorom je porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, vzniká žalobcovi ako prevádzkovateľovi distribučnej siete škoda, keďže dochádza k zmenšeniu jeho majetku o hodnotu odobratého množstva zemného plynu žalovaným. Za skutočnú škodu je potrebné považovať aj náklady, ktoré žalobca musel v súvislosti s neoprávneným odberom plynu vynaložiť a ktoré by mu inak nevznikli. Pre prípad, kedy skutočnú škodu nie je možné určiť inými relevantnými prostriedkami, zákon splnomocnil príslušné ministerstvo, aby všeobecne záväzným predpisom určilo náhradný spôsob výpočtu výšky škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu, a to vydalo vyhlášku Ministerstva hospodárstva SR č. 155/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu. Pre určenie skutočne spôsobenej škody v zmysle množstva odobratého plynu v prípade neoprávnených odberov plynu by prevádzkovateľ distribučnej siete, z ktorej bol plyn neoprávnene odobratý, musel poznať presné množstvo takto odobratého zemného plynu. V zmysle ustanovenia § 19 zákona č. 142/2000 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov je možné určené meradlá používať na daný účel, len ak majú platné overenie, ak sa toto vyžaduje, teda záväzný (jednoznačný) údaj o spotrebe môže poskytnúť výlučne plynomer s platným overením. Podľa tohto ustanovenia na určenie množstva odobratého plynu nie je možné použiť údaj z meradla, na ktorom bola porušená plomba (overovacia/zabezpečovacia značka). Objektívnym a spoľahlivým podkladom, ktorý zákon v odseku 3 ustanovenia § 59 ZoE predpokladá, t. j. podkladom, na základe ktorého by bolo možno presne zistiť odberateľom spotrebované množstvo plynu počas rozhodného obdobia (t. j. výšku skutočnej škody), nemôže byť ani údaj o spotrebe na odbernom mieste za predchádzajúce obdobie, keďže toto neznamena automaticky rovnaký odber za obdobie zisťované. Pokiaľ teda nie je možné určiť skutočne odobraté množstvo plynu v rozhodnom období spôsobom, ktorý neodporuje zákonu, a teda nemožno spoľahlivo určiť výšku skutočne spôsobenej škody v prípade odberu plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, je potrebné túto výšku určiť spôsobom ustanoveným zákonom, a to za použitia na to

vypracovaného podzákonného predpisu, ktorý zároveň zohľadňuje existenciu konkrétnych spotrebičov nachádzajúcich sa v nehnuteľnosti, v ktorej k odberu plynu dochádzalo, a ich skutočnú spotrebu. V prípade, ktorý je predmetom tohto konania, žalobca preukázal, že bol z jeho distribučnej siete odobratý jemu patriaci plyn, a to spôsobom označeným v zákone ako neoprávnený odber plynu. Týmto spôsobom došlo k zmenšeniu jeho majetku a za účelom vyčíslenia vzniknutej škody bolo potrebné použiť metodiku upravenú vo všeobecne záväznom právnom predpise, vyhláske Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 155/2005 Z. z.“ (vyhláška, ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu; s účinnosťou od 1. januára 2013 je ňou vyhláška č. 449/2012 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu, pozn. dovolacieho súdu).

V označenom rozhodnutí sp. zn. 5Obdo/32/2018 tak najvyšší súd zodpovedal otázku určenia výšky škody v prípade neoprávneného odberu plynu, na ktoré rozhodnutie sa následne odvolal najvyšší súd aj v ďalšom svojom rozhodnutí sp. zn. 3Obdo/49/2018 z 13. júna 2019, v ktorom najvyšší súd po vyhodnotení skutkového stavu veci a jej právnom posúdení uzavrel, že „...vo veci konajúce súdy dospeli k správne právnemu záveru, že za účelom vyčíslenia vzniknutej škody bolo potrebné použiť výpočet upravený vo všeobecne záväznom právnom predpise, a to vo vyhláske č. 155/2005 Z. z....“. Uznesenie NS SR sp. zn. 3Obdo/49/2018 bolo z dôvodu podanej ústavnej sťažnosti podrobené prieskumu Ústavným súdom SR, ktorý v uznesení sp. zn. I. ÚS 457/2021-17 z 30. novembra 2021 skonštatoval, že Najvyšší súd SR v predmetnom uznesení ústavne akceptovateľným spôsobom zodpovedal otázku týkajúcu sa spôsobu výpočtu náhrady škody. Ústavný súd zdôraznil časti ústavnou sťažnosťou napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, z ktorých vyplýva, že „...pre určenie výšky vzniknutej škody je nevyhnutné poznať presné množstvo odobratého plynu, a to je možné určiť len určeným meradlom s platným overením bez porušenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii. Preto pre určenie skutočného množstva neoprávnene odobratého plynu nie je možné ako relevantný údaj považovať ani údaj o spotrebe za predchádzajúce, prípadne nasledujúce obdobie. V nadväznosti na to jednoznačne poukázal na znenie § 59 ods. 2 a 3 zákona o energetike, v zmysle ktorých je odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, povinný uhradiť skutočne vzniknutú škodu (ktorá má zohľadňovať množstvo skutočne odobratého plynu počas doby neoprávneného odberu, pozn.), ak vznikla a zároveň ak nie je možné vyčísliť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, v takom prípade sa použije spôsob výpočtu škody, ktorý ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo (teda vyhláška, pozn.). A keďže v danom prípade nebola takto jednoznačne a objektívne preukázaná skutočná škoda, bolo namieste aplikovať práve postup pri jej výpočte stanovený podľa vyhlášky...“

37. Sumarizujúc vyššie uvedené, v rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu SR dovolací súd jednoznačne zodpovedal,

- že zodpovednosť odberateľa za neoprávnený odber plynu, ktorý bol meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, je objektívna, t. j. odberateľ je zodpovedný bez ohľadu na jeho zavinenie, a súčasne,
- že v prípade porušenia zabezpečenia plynomeru proti neoprávnenej manipulácii nemá prevádzkovateľ distribučnej siete objektívnu možnosť zistiť množstvo skutočne odobratého plynu, za účelom zistenia skutočne vzniknutej škody nie je možné vychádzať z údajov o množstve odobratého plynu za obdobie, ktoré predchádzalo neoprávnenému odberu plynu, prípadne za obdobie, ktoré nasledovalo po neoprávnenom odbere plynu (keďže tieto údaje nepredstavujú údaj o množstve skutočne odobratého plynu počas obdobia neoprávneného odberu plynu), rovnako množstvo skutočne odobratého plynu a výšku skutočne vzniknutej škody nemôže určiť znalec v znaleckom posudku. Výška skutočnej vzniknutej škody sa určí spôsobom predpokladaným v ustanovení § 59 ods. 3 druhá časť vety zákona o energetike, a to výpočtom škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu na základe vyhlášky (skôr č. 155/2005 Z. z., teraz § 1 vyhl. č. 449/2012 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu).

38. Súd prvej inštancie, súd viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, podoprel svoje rozhodnutie aj dôvodmi, ktoré majú svoj pôvod v uznesení Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 137/2018. uznesenie IV. ÚS 137/2018 však bolo prijaté za situácie, kedy medzi stranami sporu boli sporné skutočnosti, týkajúce

sa samotného začatia používania niektorých plynospotrebičov a v tej súvislosti posudzovanej možnosti aplikácie výpočtu škody za celé rozhodné obdobie podľa vyhlášky, ktoré skutočnosti však v prejednávacom spore sporné neboli.

39. Ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú ako judikáty publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR. Do tohto pojmu možno (viď rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/6/2017 zo 6. marca 2017) zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu alebo dokonca aj jednotlivo v dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnil, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali.

40. Odvolací súd žiadnym spôsobom nevysvetlil, prečo sa odklonil od doterajšej judikatúry najvyššieho súdu, v dôsledku čoho je jeho rozhodnutie nepreskúmateľné. Dovolanie z toho dôvodu považoval najvyšší súd za dôvodné a preto rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v súlade s § 449 ods. 1 CSP v spojení s § 390 CSP.

41. Toto uznesenie bolo senátom najvyššieho súdu prijaté pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné dovolanie.